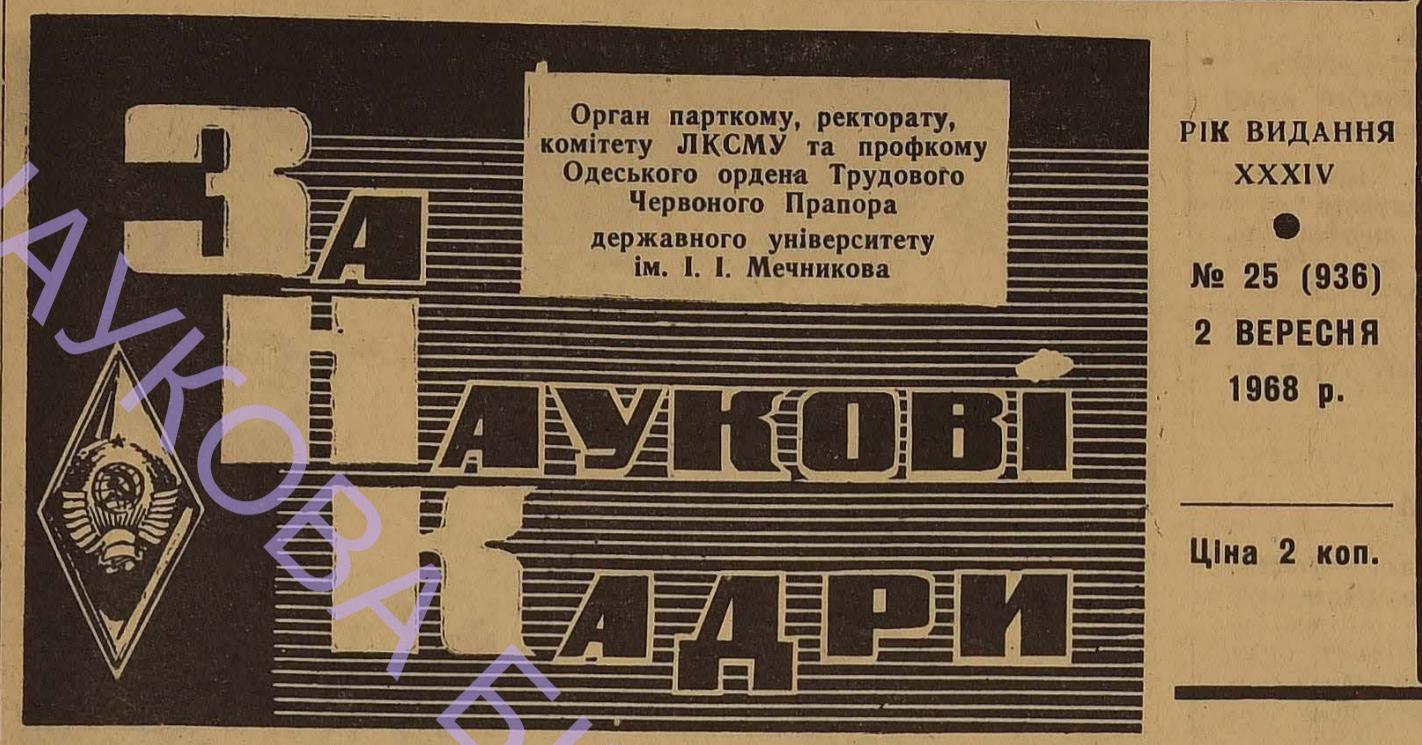

ЗДРАСТУЙ, НОВИЙ УЧБОВИЙ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

ПЕРШИЙ ДЗВОНИК

ЛУНАЕ ДЗВОНІК. Перший в цьому навчальному році. Голосно, урочисто він сповіщає про початок нового, 1968-69 навчального року.

Лунае дзвоник. Як і у всіх вузах країни, він кличе студентів, викладачів університету до аудиторій, він кличе до нових творчих пошукув, до сумлінного, наполегливого навчання.

Сьогодні разом з вченими, викладачами і студентами, діла яких помножали і помножають славу нашого орденоносного вузу, вперше ввійдуть до аудиторій сотні нових юнаків і дівчат — життєрадісних, сповнених енергії і прекрасних мрій, — які стали в нинішньому році студентами університету. Вони прийшли до нас, щоб старанно вчитись, стати висококваліфікованими і ідейно-загартованими будівниками комуністично-го суспільства.

Пліч-о-пліч з своїми старшими товаришами і наставниками першокурсники віддаватимуть свої сили тому, щоб з честю виконати завдання, поставлені перед вищою школою ХХІІІ з'їздом КПРС. І треба зробити так, щоб допомогти першокурсникам якомога швидше знайти своє місце в учбовій і науковій роботі, розповісти їм про традиції нашого вузу, добитися, щоб юнаки і дівчата свято берегли і помножали славу рідного університету.

Новий навчальний рік розпочинається в знаменний час — напередодні 50-річчя Ленінської Комуністичної Спілки Молоді, в час, коли все більшого розмаху набирає підготовка до знаменної дати — 100-річчя від дня народження Володимира Ілліча Леніна. Гідно зустріти ювілей комсомолу, відзначити сторіччя від дня народження Володимира Ілліча Леніна новими успіхами в науковій роботі, високою успішністю — ось до чого прагнуть вчені, викладачі і студенти.

Розпочався новий навчальний рік. Перед нашим колективом стоять велики і нелегкі завдання. І ми повинні зробити все, щоб вирішити їх щонайкраще, гідними ділами помножити успіхи нашого рідного орденоносного університету.

В АУДИТОРІЇ, ДРУЗІ,

НАПОЛЕГЛИВИМ НАВЧАННЯМ,
ТВОРЧОЮ ПРАЦЕЮ

ПІДГОТУЄМО ГІДНУ ЗУСТРІЧ

100-річчю ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
В. І. ЛЕНИНА!

РІЗНИМИ ШЛЯХАМИ

ПОЗАДУ напружені серпневі екзаменаційні дні. Дні вступних іспитів до вузів. Мільйони юнаків і дівчат нашої країни після щойно складених екзаменів пережили не менш хвилюючі дні заразування до студентської сім'ї. Напружений то був час, бо не всі, хто витримав екзамени, мали стати студентами. Це ім'я одержали тільки кращі з кращих. Не даремно ж декани факультетів нашого університету С. С. Іванчов, З. В. Першина, А. А. Жаборюк, В. В. Сердюк, коли ми по-проходили їх назвати кращих, тільки розводили руками — вони, мовляв, всі хороши.

Але студентський шлях, шлях в науку нелегкий. І ним пройдуть тільки ті, хто невтомно трудиться, оволодіваючи надбанням попередніх поколінь. Нехай слова великого вождя пролетаріату К. Маркса «В науці немає широ-

кого стовпового шляху, і тільки той може досягти її сяючих вершин, хто, не боячись втоми, карабкається по її каменистих стежках» пам'ятає кожен, хто сьогодні вступає до лав студенства.

Різні шляхи привели сьогоднішніх першокурсників на той чи інший факультет. В одних бажання стати спеціалістом в певній галузі визріло давно, в інших — порівняно недавно. Так, В. Керцицький захопився фізикою після того, коли прочитав книжку «Неизбежность странного мира». І з того часу він вирішив «навіки вічні» присвятити себе фізиці. Захоплення фізикою привело на фізичний факультет С. Степанова. А ось В. Залевський не зразу при-

йшов на факультет. Спочатку він спробував себе на роботі. І тільки після того, коли все було зважене, він обрав фізику.

А ось студенти механіко-математичного факультету. Ми розмовляємо з першокурсниками. Видно, що вони понад усе люблять математику. Саме ця любов привела на факультет і Л. Стиса, і О. Шах, яка хоче стати програмістом, і Л. Фетісову, яка прибула до Одеси з далекого Мурманська.

Комуніст Е. Храмченков став студентом історичного факультету. На питання: «Чому обрали історичний?», він відповів:

— Тому, що хочу пізнати проісторій шлях свого народу, його

трудові і революційні традиції. Щаслива і А. Голуб, яка стала студенткою філологічного факультету. Її мрія — добре вчитись, щоб потім передати набуті знання своїм майбутнім учням.

Хороше поповнення прийшло і на біологічний факультет. В основному це ті, хто безмежно захочаний в біології. Так, Ніла Телегіна в нашій розмові сказала:

— Одеса завжди приваблювала мене. І ще на шкільній лаві я вирішила вступати лише до одного з багатьох вузів міста — університету. Спеціальність довго обирали не довелось. Біологія. Вона захопила мене відразу і на все життя.

Студентами університету стали сотні юнаків і дівчат. Сяючі йдуть вони сьогодні на свою першу студентську лекцію...

Л. ШВІДЧЕНКО.

ХОРОШЕ, РАДІСНО. ВОНИ СТАЛИ СТУДЕНТАМИ-ХІМІКАМИ.

Фото: В. ШИШІНА.

МИ СТАЛИ СТУДЕНТАМИ!

НАДАЄМО СЛОВО ПЕРШОКУРСНИКАМ

БУДУ ГЕОГРАФОМ

В університеті є багато факультетів і всі вони по-своєму хороши, по-своєму цікаві. Але мені здається, що факультет, який я обрала, найцікавіший. Що може бути цікавіше географії? Мені хочеться багато про що дізнатись, багато що побачити, щоб потім розповісти про все це своїм майбутнім учням.

...Пам'ятаю, в четвертому класі ми вперше познайомилися з географією. Нам показали глобус. Вчителька розповідала нам про моря, океани, материки. І розступились стіни класної кімнати. Ми чули шум прибою, стогн тайги, спів птахів в лісі, бачили великі міста. Може, тоді і зародилося бажання стати географом, щоб самій більше дізнатись про світ, Батьківщину. А потім розповісти про все це учням, навчити їх любити природу, краще знати все про свій край, свою Батьківщину.

Т. ІГНАТЕНКО, студентка першого курсу географічного факультету.

ВЧИТИСЬ ЯК НАЙКРАЩЕ

Стати археологом вирішив давно. Я вважаю, що немає, мабуть, жодної науки, яка б так чи інакше не була пов'язана з археологією. Археологія — це не звіти в газетах та журналах про знайдені речі. Це — пошуки і знахідки, невдачі і розчарування. І тому археолог повинен бути людиною витриманою і наполегливою.

Історичними книжками, історією суспільства захоплювався ще з дитинства, тому вже за декілька років до закінчення школи знову, що вступатиму на історичний факультет університету.

Я добре розумію, що спеціалістом можна стати лише тоді, коли оволодіш тим арсеналом знань, які дає університет. Тому вчитись намагатимуся якнайкраще.

Г. ТОЩЕВ, студент першого курсу історичного факультету.

МОЇ НОВІ ДРУЗІ

Дороги, незнайомі люди... До цього часу ти неребував у оточенні друзів, до яких так звик, з якими ділив свої невдачі і радощі. Нехай коло друзів, в якому ти перебував, було не таке вже й велике, але зараз, особливо зараз, ти відчуваєш, як іх тобі не вистачає. Не вистачає? Але глянь скільки нових друзів з'явилось у тебе!

Різні думки, прагнення, стремлення привели їх в аудиторії нашого університету. У кожного по-

переду роки навчання, наполеглива праця. Інтересно, який шлях торував кожний з них до цього?

Одними з перших я зустріла на обчислювальному центрі студентів-першокурсників з механіко-математичного факультету. Два, не схожі один на одного юнаки, коротко розповіли мені про себе. І Покася, і Лейнера привела сюди любов до математики. Обидва до цього навчались у математичній школі. З якою цікавістю стежили вони за вправними рухами своїх старших товаришів, їх роботою біля обчислювальних апаратів.

Кожен з них в майбутньому мріє стати обчислювачем.

Мрії на майбутнє... У кожного вони різні, навіть у тих, хто навчатиметься на одному і тому ж факультеті. Ось, наприклад, Єфременко і Бриленко. Зразу ж після закінчення школи вони вирішили стати географами. Але Єфременко мріє бути науковим працівником, а Бриленко — вчителькою географії.

Та найбільше мене вразили брат і сестра Ненови. Брат — по-

ще з дитинства батько прищепив їйому любов до цієї науки. Знання, які давала школа, Леонід поповнював, читаючи багато додаткової літератури. І фізика стала його покликанням.

Іншої думки сестра Світлана. Її покликання — література. Скільки разів ще в школі уявляла вона себе на місці своєї вчительки літератури. А коли вже зарахували, то стало трохи боязко: а чи вийде в неї, чи зуміє вона передати свою любов до літератури, свої знання учням?

Світлана з захопленням розповідає про бажання якомога глибше, повніше, досконаліше оволодіти рідною українською мовою.

Нехай всі названі товарищи з різними думками, мріями, але всіх їх об'єднує одне — бажання стати справжніми спеціалістами, віддано служити Батьківщині, своєму народові. Всі вони виховані радянською школою, Ленінським комсомолом, і тому хочеться вірити, що кожен з них досягне своєї мети, стане справжнім будівником комунізму.

Я. БОРІВСЬКА, студентка першого курсу філологічного факультету.

ВЕЛИКА РАДІСТЬ

Мене зараховано студенткою першого курсу фізичного факультету. Це велика радість.

Три роки я працювала в школі. Викладала фізику. Важкувато доводилося. Малувато було знань. А діти, мов гумки, вбирають лише цікаве. І тому хочеться всі сили віддати на здобуття знань, щоб прийти до щирих, відкритих дитячих душ повноцінним педагогом.

О. СУСЛЕНКО, студентка першого курсу, фізичного факультету.

СТАНУ ВЧИТЕЛЕМ

Ще з шкільної лави я мріяла стати вчителем. ось моя мрія почала здійснюватись. Я — студентка. Хоча досягти можливості вчитись було і важко, але я домоглася цього. Тепер буду наполегливо оволодівати знаннями, щоб дати своїм майбутнім учням найкращі знання, щоб приспіти їм любов до рідного слова.

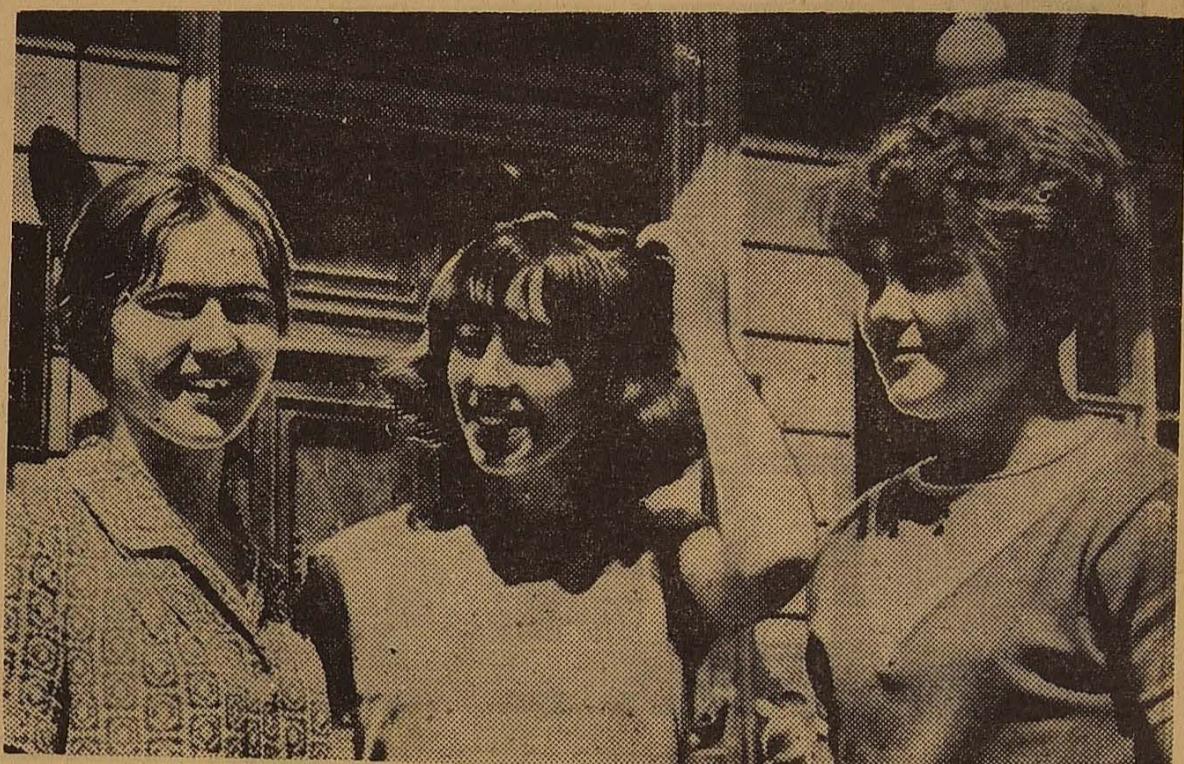
Р. КОБЗАР, студентка першого курсу філологічного факультету.

МРІЯ ЗДІЙСНИЛАСЬ.

Можуть запитати, чому я обрала біологічний факультет, адже багато в університеті й інших не менш цікавих. А пішла на біологічний тому, що це — моя мрія, яка з'явилась ще задовго до вступних іспитів.

Наший сім'ї доводилося багато їздити по Радянському Союзу. Я бачила суворий Сибірський край і пустелі Середньої Азії, Прибалтику і Урал. Дуже полюбилася мені природа нашої країни. Хотілось вивчити її, щоб стати ще біжче до неї. Тому я і вступила в університет.

І. РОДІНА, студентка першого курсу біологічного факультету.

РЯДКИ З ЛИСТІВ

Коли стану вчителем географії, я зможу розповісти учням про відважних мандрівників, про економічне життя різних країн, приспіти своїм майбутнім учням бажання працювати на користь нашої Батьківщини.

Н. ТУЗОВА, студентка першого курсу геолого-географічного факультету.

Мої сподівання стали реальністю — я в колективі студентів Одеського університету. Буду вчителем. І якщо мені вдастся приспіти таку ж любов до рідної мови та літератури і моїм майбутнім учням, яку приспівили мені мої викладачі, я буду щаслива.

Т. ДРОЗДОВА, студентка першого курсу філологічного факультету.

Н. ТУЗОВА, Л. СЛАВОВА та Т. ІГНАТЕНКО (зліва направо) стали студентами геолого-географічного факультету.

Фото В. ШИШІНА.

ПАМ'ЯТНИЙ ДЕНЬ

Двадцять друге серпня. Цей день запам'ятається мені і моїм новим друзям назавжди. Адже в цей день ми стали студентами.

Іспити, переживання — все позаду, попереду ж — роки навчання.

Здається, бути педагогом — найпочесніше. Хто, як не перша вчителька, ввів нас у світ букв, цифр? Вчителі допомагали пізнати оточуючий світ, вони вивели нас на світлу дорогу життя.

Ще в шкільні роки мріяла я стати вчителькою. І ось віднуали останні звуки «Шкільного вальсу». Перша моя спроба вступити до інституту не вдалася. Але мрії не дали прийти розчаруванню. З новою енергією я складала іспити цього року. І ось уже все позаду. Легко і радісно зараз мені. І хочеться, щоб так було завжди.

В. ЛИНОВИЦЬКА, студентка першого курсу філологічного факультету.

Ці дівчата В. ЛИНОВИЦЬКА, А. ГОЛУБ (зліва), Р. КОБЗАР, Я. БОРІВСЬКА (справа) будуть званцями української літератури та мови. Вони зараховані студентами філологічного факультету.

Фото В. ШИШІНА.

переду роки навчання, наполеглива праця. Інтересно, який шлях торував кожний з них до цього?

Одними з перших я зустріла на обчислювальному центрі студентів-першокурсників з механіко-математичного факультету. Два, не схожі один на одного юнаки, коротко розповіли мені про себе. І Покася, і Лейнера привела сюди любов до математики. Обидва до цього навчались у математичній школі. З якою цікавістю стежили вони за вправними рухами своїх старших товаришів, їх роботою біля обчислювальних апаратів.

Кожен з них в майбутньому мріє стати обчислювачем.

Мрії на майбутнє... У кожного вони різні, навіть у тих, хто навчатиметься на одному і тому ж факультеті. Ось, наприклад, Єфременко і Бриленко. Зразу ж після закінчення школи вони вирішили стати географами. Але Єфременко мріє бути науковим працівником, а Бриленко — вчителькою географії.

Та найбільше мене вразили брат і сестра Ненови. Брат — по-

На шістдесятій широті

БУДНІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ЗАГОНУ «ГОРИЗОНТ-68».

Першим, кого я зустрів в селищі Малинівка, була низенька, згорблена бабуся.

— Студенти? Та он там вони і проживають. Коли підеш в центр селища, побачиш білій будинок Лозунги там різні. Це і є їх гостинна «Веселі одесити» — ось! Вчора такий концерт в клубі давали. Години дві..

Була обдня перерва. Сорок сім бійців «горизонту-68» орудували ложками. І раптом комісар загону університетців Валерій Греконкін сказав:

— Друзі, у нас сьогодні свято Три іменинника: Тархов, Морозов

і... я. Вітаючи друзів з великою подією в їх житті, штаб загону дякує їм за відмінну працю на нашому студентському будівництві і підносить пам'ятні подарунки.

На столі з'явились три пляшки.. з виноградним соком. На шийках — рожеві соски. Винуватці торжества посміхаючись прийняли сувеніри.

Потім командир загону Віктор Железко почав показувати мені «рідині пенати». Кожна кімната має свою назву: «Університетська», «Дерибасівська» і т. д. І кожна кімната оформлена з смаком, студентським гумором. На охайні

заправлених ліжках лежить по груші.

— Попрохали нас розвантажити чотири вагони груш, — пояснює Віктор. — Це, так би мовити, преміальні. Всім по груші.

По дорозі на об'єкти я попрощав назвати кращих бійців загону.

— Це важка справа, — пояснив майстер загону Толя Левченко. — Вчора в День Будівельника начальство розводило руками: «Якщо преміювати, то треба весь загін».

І справді, в наказі по штабу десятки прізвищ. Крашою поки що

важають бригаду Васі Варикаша. Тут три Миколи: Донець, Пашенко, Цибанов, Саша Кирилов, Іван Коваль — старі загартовані бійці загону. Цегляні будиночки, яких університетський загін буде

п'ять, швидко піднімаються вгору.

А поруч — 16-квартирний будинок, розподільна станція, гараж.

Будівництво в розпалі.

На майданчику, де працює бригада Миколи Ковальчука, всього п'ять бійців. Робота знайома. Такі будиночки будували в Красноярську, Кустанай, на Ямалі і Валерій Захарчук і Саша Марушак, і Віктор Балачевцев, і Віктор Щербанюк.

Ми сідаємо на вологі колоди і, солідно, по-цілинному, палимо «Приму».

— Працюємо. Семестр закінчується, — каже бригадир. — Зраз уже і з матеріалом справи пішли на краще, і будівництво йде швидше. Правда, хлопці трішечки стомились. Але це нічого.

Я дивлюся на загорілі обличчя хіміків, фізиків, математиків. Міцно сидить в них ця сама романтика. Багато з бійців «Гори-

зонту» третій-четвертий раз підкорюють Голубу планету. І любов до будівництва сильніша бажання загоріти на пляжі. Навіть лікар загону Олексій Матусяк у вільну хвилину біжить на майданчик і починає підносити цеглу, готовувати розчин.

Закінчився ще один трудовий день. Волейболісти поспішають на спортивний майданчик. У них черговий матч. Комісар загону йде в клуб читати лекцію. Музиканти — на чергову репетицію. Любителі книжки йдуть до бібліотеки.

Романтика. Вона всюди: і на будівництві, і в тайзі, яка підступає до будиночків, і в поїздці у вихідні дні на озеро, і в розмовах про те, як там в університеті, який конкурс, чи хороше поповнення прийде на факультети, чи здають в експлуатацію новий гуртожиток. Але сьогодні головне — будівництво. Адже лозунг університетського «Горизонту»: «Ювілейний трудовий семестр тільки на відмінно!».

М. ГОЛОВАТИЙ, комісар Івдель-Обського зонального СБЗ в Тюменській області.

ІЗ УСТ НАРОДУ

НА ФОЛЬКЛОРНІЙ ПРАКТИЦІ

Херсон зустрів нас — студентів філологів, що прибули на фольклорну практику, — словами В. Белінського: «Природа і клімат тут чудові; хто хоче втішиться довголіттям, раджу тому іхати в Херсоні».

І справді, на протязі всієї нашої практики ми були схильовані і захоплені не тільки цікавими розповідями співбесідників-рибалок (бо ж робили записи рибальського фольклору), а й надзвичайною природою Херсонщини. Нас зачарували чудові краєвиди Дніпра, Конки, Каховського моря, ландшафти Асканії-Нова і Таврійського степу.

Та найбільше нас вразили люди — привітні та ласкаві. Іх ми зустріли в гуртожитку Херсонського педагогічного інституту і в Широкій Балці, де Марія Іванівна та Пиліт Онуфрійович Дякщиро клопоталися про наше влаштування, і в Круглоозерці, коли Марія Григорівна Ромашко та Олександра Олексandrівна Кравченко виявили до нас теплоту своєго серця і щедрість душі.

Знайомство з Херсоном почалось з педагогічного інституту. Ще в порту групу зустрів представник літературного факультету педагогічного інституту імені Н. К. Крупської. Він радо запропонував свої послуги. Ми влаштувались у гуртожитку.

Два послідувачі дні були проведенні у Цюрупинську в зустрічах та широких розмовах з цікавими людьми — мисливцями.

В цьому місті ми натрапили на сліди життєвих та творчих шляхів двох визначних діячів української радянської літератури — Миколи Куліша і Остапа Вишні. Невідомі ще факти періоду дитинства Миколи Куліша, рідкісні фото, вірші з газет люб'язно запропонував нам А. Ф. Олійников, спогадами про видатного драматурга поділилися С. Л. Ямковий та В. В. Попов. Численні свідки відпочинку Остапа Вишні в селі Кринки та його виступу в Цюрупинському районному Будинку культури розповідали про свої

враження та почуття, що залишились в пам'яті від тих незабутніх днів. Надовго залишаться з нами гостинність і справжні дарунки пам'яті цюрупинців.

І ще одна приемність чекала на нас у місті, що береже ім'я полум'яного революціонера Цюрупі — декілька годин ми провели у колі рибалок та мисливців. Вони частвували нас мисливськими бувальщинами. Тут і розповідь про вбитого першого зайця, і суперечки щодо засідки на лисицю, і поради до полювання на диких качок. Це справжні вишнівські «Мисливські усмішки». А деякі мисливці особисто знали видатного сатирика і гумориста, були з ним на полюванні, слухали його твори. В цей день у наших блокнотах з'являються надзвичайно цікаві записи народного дотепу, гумору, жарту.

Широка Балка — наступний пункт нашої практики. З пісень та оповідей, що їх почули з вуст найстаріших жителів села, ми дізналися про козацькі походи та турецьку неволю, про історію дніпровського краю. Дев'яносто два роки прожив Іван Юхимович Верепіна, а й досі голос його снує багато десятків рибацьких та старих козацьких мелодій. В його пам'яті переплелися сучасні й минулі рідного села, і найрізноманітніші пісні. Великою радістю були для нас знайомства і розповіді таких бувалих людей, як Іван Юхимович.

За якийсь час ми були в селі Круглоозерка. Тут знову продовження роботи, нові і нові записи фольклору: весільні та обрядові пісні, розповіді про народних героїв, зустрічі з надзвичайно цікавими людьми.

Минули дні практики, позаду залишилися шляхи Херсонщини, та з нами записи в щоденниках і блокнотах, незабутні враження від поїздки, від зустрічей з минулим сьогоднім Радянської України. Лариса Дузь, студентка 2-го курсу філологічного факультету.

ПЕРШОКУРСНИКАМ

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Ми, викладачі університету, сердечно вітаємо вас з новим етапом у вашому житті. Ви — студенти. А студентські роки, це роки напруженості, але радісної роботи, роки творчого опанування висотами радянської науки.

Велику роль в опануванні основами кожної науки відіграє, звичайно, мова, яка, з одного боку, є скарбницею людських знань, а, з другого, є найважливішим засобом спілкування між людьми, обміну інформацією в процесі активного пізнання світу.

Все те нове, що пізнається людиною в процесі її практичної діяльності, обов'язково реєструється і новим словом. Так, коли в далекому минулому люди зацікавились своєю планетою й почали з практичних потреб вивчати форму й розміри Землі та форми й розміри її окремих частин, виникло слово геодезія, утворене з двох грецьких слів: гео — «земля», даізіа — «ділення землі». У наш час люди стоять на порозі освоєння космічних просторів та інших планет. У зв'язку з цим уже з'явилось і нове слово — космодезія, утворене з двох грецьких слів: космос — «всесвіт», даізіа — «поділ всесвіту, планети».

А що ж таке слово?

У лінгвістичній літературі існує чимало визначень поняття «слово», бо це поняття є дуже складним і його можна визначити і за різними ознаками, і з різних позицій. Ми подамо тільки одне з найпоширеніших визначень поняття

СЛОВО ПРО СЛОВО

«слово». Ось воно: «Слово становить із себе звук (а, і, в) чи групу звуків (комсомолець, до, через), яка є носієм предметного, речевого чи граматичного значення і може сама бути реченням чи його частиною, як, наприклад: «Серпень. Невимовна спека». Отже слово є мінімальна самостійна одиниця нашої мови, якою ми, висловлюючись, вільно користуємося.

Сукупність слів тієї чи іншої мови становить її словниковий склад, лексику (грецьке лексикос — словниковий). Усю лексику кожної мови можна поділити на дві великі групи: лексику загальнозваживану, якою користуються всі люди, незалежно від їх освіти, професії, як, наприклад: стіл, зошит, школа, ліс, вітер; лексику термінологічну, яка використовується передусім у різних наукових дисциплінах, як наприклад: дифтong, квазар, лазер, жанр.

Різниця між словами цих двох груп лексики така. Кожне слово, як уже говорилося, виражає якесь поняття чи значення. Але одне й те ж слово загальнозважованої лексики може вживатись у декількох значеннях, воно може бути багатозначним. Наприклад, хлопчик біжить — час біжить; глибокі річки — глибокі думки; гаряча вода — гаряча дружба тощо. Слово ж термінологічної лексики, тобто ж термін (латинське термінус — «межа») уживається тільки в якості одному точно окресленому.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.

